

Miljøgodkendelse af udbringningsarealer tilhørende ejendommen Hjulbyvej 138, 5800 Nyborg

Februar 2013

Indholdsfortegnelse

BAGGRUND	3
MILJØGODKENDELSE	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	4
AFGØRELSE	4
VILKÅR FOR GODKENDELSE	5
REVURDERING.....	5
OFFENTLIGGØRELSE.....	5
KLAGEVEJLEDNING	6
MODTAGERE AF KOPI AF AFGØRELSEN	6
MILJØVURDERING	7
1. GRUNDFORHOLD	7
1.1 Ansøger og ejerforhold	7
1.2 Overordnede oplysninger.....	7
2. BEDRIFTENS AREALER.....	7
2.1 Drift af udbringningsarealer.....	8
2.2 Gødningsproduktion og -håndtering	8
2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer	8
3. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	13
4. OFFENTLIGHED	14
5. SAMLET VURDERING.....	14
KORTBILAG 1 - NATUR	15
KORTBILAG 2 – GRUNDVAND	17
KORTBILAG 2 - GRUNDVAND.....	18

Baggrund

Emne	Data
Ansøger	Jens Jørgensen
Adresse	Hjulbyvej 138, 5800 Nyborg
Matrikelnummer	Matr. nr. 3a m.fl. Rosilde By, Vindinge
Virksomhedens art	Planteavlproduktion
Ejer	Jens Jørgensen
CHR-nummer	-
CVR-nummer	42072656
Kontaktperson	Jens Jørgensen
Tilsynsmyndighed	Nyborg Kommune

Nyborg Kommune har den 15. november 2011 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til modtagelse af 140 dyreenheder (DE) kvæggylle fra husdyrproduktionen på Kildegårdsvej 1, 5853 Ørbæk. Af ansøgningen fremgår desuden, at der søges om godkendelse til udbringning af husdyrgødning på i alt 104,3 ha ejede og forpagtede arealer. På Hjulbyvej 138 rådes over i alt 598,3 ha dyrkningsareal.

Udbringning af husdyrgødning fra anden ejendom er omfattet af § 16 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, med senere ændringer (husdyrbrugsloven).

Ansøgningen, "Husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningsskema skemanummer 31.068 version 3 af 14. januar 2013, om § 16-godkendelse af udspretningsarealet, ligger til grund for godkendelsen. Der er desuden indsendt et fiktivt ansøgningsskema skemanummer 31.091, som indeholder et alternativt sædskifte som virkemiddel til nitratreduktion. Begge skemaer indeholder en beskrivelse af udbringningen, samt diverse beregninger af forureningsforholdene i den forbindelse.

Miljøgodkendelsen indeholder en række vilkår for virksomhedens drift og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af nedenstående miljøvurdering af virksomhedens forureningsmæssige forhold. Vilkårene skal sikre, at eventuelle gener for naboer begrænses, at der ikke sker en øget næringsstofpåvirkning af følsomme naturtyper, samt at der er taget hensyn til de landskabelige værdier.

Miljøgodkendelse

Ikke-teknisk resumé

Denne miljøgodkendelse gives til ejeren af Hjulbyvej 138 v. Jens Jørgensen, der har søgt om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Der er søgt om udbringning af 140,2 DE kvæggylle fra Kildegårdsvej 1, 5853 Ørbæk på 104,3 ha ejet og forpagtet areal. På Hjulbyvej 138 rådes over i alt 598,3 ha dyrkningsareal.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de arealer der fremgår af ansøgningen (104,3 ha).

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningssystemet foretager en række beregninger af miljøpåvirkningerne fra ejendommens arealer. Disse beregninger udgør sammen med ansøgningens øvrige oplysninger grundlaget for kommunens miljøvurdering.

Kommunen skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at udbringningen af husdyrgødningen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Der skal herunder tages hensyn til gener for omkringboende og forurening af natur og miljø fra de arealer, hvor der bliver udbragt husdyrgødning.

Det er Nyborg Kommunes vurdering, at det er muligt at udbringe husdyrgødning på arealerne uden væsentlige gener for de omkringboende og uden at påvirke miljøet væsentligt, bedømt ud fra de væsentlighedskriterier, der er indarbejdet i husdyrlovgivningen. Vurderingen er forudsat af, at godkendelsens vilkår og lovgivningen i øvrigt på området overholdes.

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Nyborg Kommune stiller vedrørende driften af arealerne. Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er arealerne beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, udbringningen forventes at have på omgivelserne.

Miljøgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at driften af arealerne sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, nedsættes.

Afgørelse

Nyborg Kommune godkender hermed en årlig udbringning af husdyrgødning svarende til 140,2 DE kvæggylle på 104,3 ha udbringningsareal tilhørende matr.nr. 3a m.fl. Rosilde By, Vindinge beliggende Hjulbyvej 138, 5800 Nyborg.

Nyborg Kommune giver godkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at arealerne i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. I vurderingen er indgået hvorvidt udbringning af husdyrgødning og drift af arealerne kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden at medføre væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugsloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til § 16, stk. 2 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven), med senere ændringer. Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes.

Forudsætningerne for miljøgodkendelsen findes i ansøgningsskema nummer 31.068 version 3 inklusive bilag af 14. januar 2013, i det fiktive ansøgningsskema nummer 31.091 version 1 af 16. november 2011 og i nedenstående Miljøvurdering.

Vilkår for godkendelse

1. Generelle forhold

Information om ændringer på virksomheden

- 1.1 Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
- 1.2 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

2. Udbringningsarealer

- 2.1 Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, så udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- 2.2 Gyllen må kun udbringes på de 104,2 ha miljøgodkendte arealer, der er angivet på kortbilag 1 og 2. Der må ikke udbringes husdyrgødning på andre arealer på bedriften, jf. dog vilkår om udskiftning af udbringningsarealer.
- 2.3 Der må indenfor et planår maksimalt tilføres kvæggylle svarende til 140,2 DE. I alt må der således udbringes 12.160 kg N/år og 2.111 kg P/år i organisk gødning til arealerne (beregnet efter 2010/2011-normer), svarende til maksimalt 1,34 DE/ha.
- 2.4 Der skal udlægges 5% ekstra efterafgrøder ud over det generelle krav om udlægning af efterafgrøder (14%), svarende til at der i alt skal udlægges 19% efterafgrøder på de 104,2 ha udspretningsareal. Alternativt der på kan udspretningsarealet anvendes sædskifte S6 (mindst 10% frøafgrøder) og uden udlægning af ekstra efterafgrøder.

3. Egenkontrol

- 3.1 Til dokumentation for at udbragte mængder af husdyrgødning og drift af arealerne er inden for godkendelsens rammer, skal følgende dokumenter opbevares for de seneste fem år/planår. De skal kunne forevises ved tilsyn, og de skal indsendes til kommunen på forlangende:
  - Mark- og gødningsplaner med tilhørende kortbilag
  - Forpagtnings- og overførelsesaftaler af mindst 1 års varighed
  - Gødningsregnskaber
  - Ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen

Bortfald og kontinuitetsbrud

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft. Godkendelsen skal være udnyttet senest to år efter godkendelsesdatoen. Hvis godkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Revurdering

Virksomhedens miljøgodkendelse skal, jf. husdyrbrugslovens § 41, revurderes regelmæssigt. Første revurdering foretages efter 8 år fra godkendelsesdatoen. Denne miljøgodkendelse skal derfor revurderes i 2021.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen Nyborg den 12. februar 2013.

Klagevejledning

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrbrugsloven, kan, inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 12. marts 2013 kl. 15.00 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klageberettiget er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

En eventuel klage skal være stilet til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Nyborg Kommune, Teknik- og Miljøafdeling, Nørrevoldgade 9, Nyborg eller pr. mail til teknik-miljoeafdelingen@nyborg.dk, som videresender klagen sammen med sagens akter.

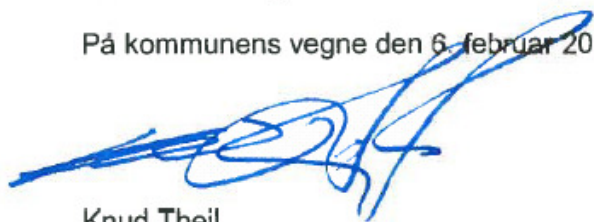
Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen koster et gebyr på 500 kr. Gebyret opkræves af Natur- og Miljøklagenævnet. Behandlingen af klagen vil først begynde, når gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrbetalingen m.v. kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales blandt andet, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi
- klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Jf. husdyrbrugslovens §81, stk. 1 har en evt. klage ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det skal fremhæves, at en evt. udnyttelse af godkendelsen inden Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i klagesagen, sker på eget ansvar.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene, jf. husdyrbrugslovens §90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

På kommunens vegne den 6. februar 2013

Knud Theil
Formand for Teknik- og Miljøudvalget

Lene Holm
Teknik- og Miljøchef

Modtagere af kopi af afgørelsen

- Max Jakobsen. Dræby Fedvej 539, 5330 Munkebo
E-post: mjb@maxjakobsen.eu
- Miljøministeriet, Naturstyrelsen Odense. CF Tietgens Boulevard 40, 5220 Odense SØ. E-post: ode@nst.dk
- Sundhedsstyrelsen. E-post: syd@sst.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N.
E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Masnedøgade 20, 2100 København Ø
E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia
E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, v/Niels Barslund,
E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund. Worsaaesgade 1, 7100 Vejle.
E-post: frodethorhauge@stofanet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, E-post: natur@dof.dk; nyborg@dof.dk
- Kirsten Jeppesen. Ellebækgårdsvej 13A, 5800 Nyborg

Miljøvurdering

Nedenstående miljøvurdering danner som tidligere nævnt grundlag for de vilkår, som er meddelt i tilknytning til miljøgodkendelsen. Udgangspunktet for miljøvurderingen er det indsendte i ansøgningsskema nummer 31.068 version 3 inklusive bilag af 14. januar 2013 og det fiktive ansøgningsskema nummer 31.091 version 1 af 16. november 2011.

Vurderingen skal belyse, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om udbringning af husdyrgødning opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Desuden skal vurderingen belyse, hvilke konsekvenser de forskellige typer af påvirkninger den ansøgte udbringning vil kunne forventes at have på omgivelserne.

Hvor det vurderes, at der er behov for at stille særlige vilkår, vil dette være formuleret med kursiv til sidst i det enkelte afsnit.

1. Grundforhold

Her er foretaget en indledende vurdering af om den indsendte ansøgning omfatter arealer, der kan indebære forøget forurening eller andre virkninger af omgivelserne som følge af den ansøgte udbringning. Endvidere er det vurderet, om ansøgningen indeholder de krævede oplysninger og om sagen er tilstrækkeligt belyst, herunder om ansøgningens oplysninger er i overensstemmelse med kommunens oplysninger.

1.1 Ansøger og ejerforhold

Oplysningerne om ansøger og ejerforhold er her vurderet med henblik på at sikre, at ansvaret for at udbringningsarealerne drives i overensstemmelse med den meddelte miljøgodkendelse, er rettet mod den korrekte juridiske person.

Det vurderes ud fra oplysninger hentet i CVR-registeret og NaturErhvervstyrelsens register over støtteansøgere, at miljøgodkendelsen er rettet mod den korrekte juridiske person.

1.2 Overordnede oplysninger

Ansøgningens overordnede oplysninger om den ansøgte udbringning af husdyrgødning er grundlaget for omfanget af arealanvendelsen, der meddeles miljøgodkendelse til, herunder er der bl.a. foretaget en vurdering af om andre ejendomme under den samlede bedrift bør omfattes af miljøgodkendelsen, og om der er behov for at inddrage andre aktiviteter, tilladelser m.v. i vurderingen af udbringningsarealernes påvirkning af omgivelserne.

Der er i ansøgningen ikke oplysninger om andre ejendomme, der indgår i den samlede bedrift.

Ejendommen ligger i landzone. Der er ingen kommuneplanmæssige bindinger i forhold til udbringningsarealerne.

2. Bedriftens arealer

I det følgende er der foretaget en vurdering af den påvirkning, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til natur og grundvand fremgår af kortbilag 1 og 2. Ansøgningen omfatter kun en del af ejendommens samlede ejede og forpagtede arealer (598,3 ha) Der er således kun søgt om godkendelse af i alt 104,3 ha ejet og forpagtet areal til udbringning af husdyrgødning. Udbringningsarealerne er alle beliggende i Nyborg Kommune. Der ansøges om udbringning af 140,2 DE kvæggylle.

Der skal stilles vilkår om, at der kun må udspredes husdyrgødning på de ansøgte 104,2 ha udspretningsareal.

2.1 Drift af udbringningsarealer

Kommunen har her indledningsvis foretaget en vurdering af, om oplysningerne vedrørende udspretningsarealerne er tilstrækkeligt belyst, herunder om de oplyste standardsædskifter vil kunne forventes anvendt ved driften af det ansøgte.

Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal der desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker, stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen. Referencesædskiftet for ansøgningen er S2 for lerbjorder og S4 for sandjorder. Der er i det fiktive ansøgningsskemaet nr. 31.068 aktivt valgt samme sædskifter. I det fiktive ansøgningsskema nr. 31.091 er der valgt et frøavlssædskifte S6.

Af skema nr. 31.068 fremgår desuden, at der udlægges 5% efterafgrøder ud over det generelle krav (14%). Dette betyder, at der i alt skal udlægges 19% efterafgrøder. Hvis efterafgrødegrundarealet er 100%, skal der på de 104,3 ha udlægges 19,8 ha efterafgrøder. Ved anvendelse af sædskifte S6 som anført i det fiktive ansøgningsskema nr. 31.091 udlægges der ikke ekstra efterafgrøder. Dette forhold vil i øvrigt blive behandlet i afsnit 2.3.3.

Ingen af markerne i udspretningsarealet skråner over 6°. En mindre del af udspretningsarealet støder op til beskyttede naturtyper. Der vil i afsnit 2.3.1 blive foretaget en vurdering af, om der i den forbindelse skal stilles vilkår om udlægning af husdyrgødningsfri bræmmer.

Det er derfor kommunens vurdering at der, hvis der anvendes sædskifte S2/S4 som anført i ansøgningsskema nr. 30.068, ikke skal stilles særlige vilkår vedrørende anvendelse af sædskifte. Hvis der anvendes frøavlssædskifte som anført i det fiktive ansøgningsskema nr. 30.091, skal der stilles vilkår om anvendelse af sædskifte S6.

2.2 Gødningsproduktion og -håndtering

Der foretages her en vurdering af, om der er behov for at stille særlige vilkår vedrørende håndtering og udbringning af husdyrgødning på udspretningsarealerne.

Udbringning af gylle sker med slæbeslanger på grønne marker. På sort jord og fodergræsarealer udbringes gyllen ved nedfældning eller tilsvarende metode med samme lave ammoniakfordampning, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens¹ bestemmelser.

2.3 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

På baggrund af ansøgningen og tilgængelige kortværk vedrørende nitratklasser, fosforklasser, naturarealer m.v. er der her foretaget en vurdering af, om der er risiko for afstrømning/udvaskning af næringsstoffer fra udspretningsarealerne, der kan medføre en væsentlig øget miljøpåvirkning af de beskyttede eller sårbare naturtyper.

2.3.1 Påvirkning af naturområder med kvælstof

Ansøgningsskemaet tager ikke automatisk højde for øvrig natur. Der kan f.eks. være plante- og dyrearter i nærheden af udspretningsarealerne, der er sårbare over for yderligere påvirkninger med kvælstof. Kommunen har derfor her foretaget en konkret vurdering af, om udspretningsarealerne støder op til højt målsat natur, der er følsom overfor ammoniakpåvirkning fra udspretningsarealerne.

Natur omfattet af naturbeskyttelseslovens §3

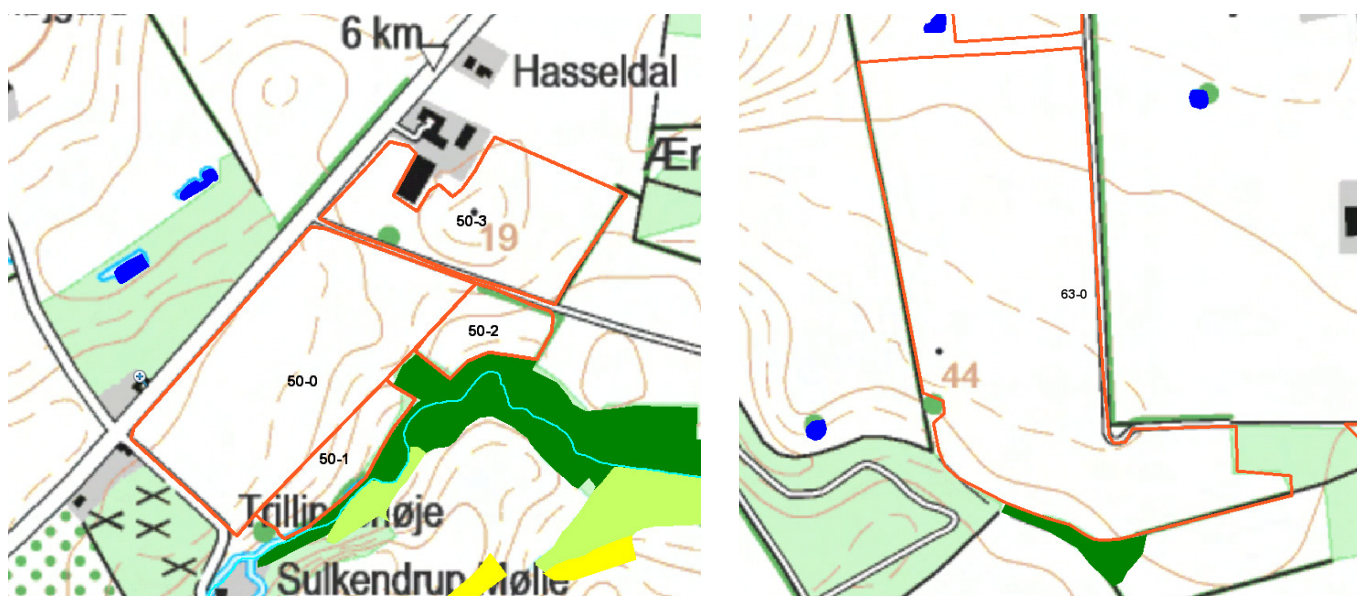
Som det fremgår af nedenstående kortudsnit grænser mark 50-0, 50-1, 50-2 og 63-0 op til moseområder, omfattet af naturbeskyttelseslovens §3. Mark nr. 50-1 grænser desuden op til et beskyttet vandløb. Moseområdet ved mark nr. 50-0, 50-1 og 50-2 er en elle-askeskov/-sump (geocode: 449M0164.01M). Den er senest besigtiget i 2010 og er værdisat til værdi 3 (moderat). Elle-askeskov ved, vandløb, søer og væld er en naturtype, som EU prioriterer at beskytte (91E0). Der er registreret forekomst af indikatorarterne vild ribs, skovsyre, fladkravet kodriver og almindelig og smalbaldet mangeløv. Den væsentligste

¹ Bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

trussel mod naturtypen er dræning. Moseområdet ved mark nr. 63-0 er D-målsat (geokode: 449M0190.01M). Der er ikke foretaget besigtigelse af dette område. Ingen af de to moseområder er omfattet af husdyrbrugslovens §7. Nedenstående kortudsnit viser beliggenheden af moseområderne i forhold til udspretningsarealet. Som tidligere nævnt er ingen af markerne stærkt skrånende ($>6^\circ$).

Da udbringning af gylle sker i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser, da ingen af naturområderne er omfattet af husdyrbrugslovens §7 og da ingen af markerne skråner stærkt ned mod naturområderne ($>6^\circ$) vurderes udbringningen af husdyrgødning ikke at give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af naturområderne. Der vil på denne baggrund ikke blive stillet særlige vilkår til udbringningen af husdyrgødning.

Beliggenheden af udspretningsarealet i forhold til beskyttet natur.

Natura2000-områder

Afstanden til nærmeste Natura 2000-område "Kajbjerg Skov" er ca. 3 km. På grund af den relativt store afstand vurderes det, at udbringningen af husdyrgødning på det ansøgte udspretningsareal ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning af natura 2000-området.

2.3.2 Bilag IV-arter

Nyborg Kommune vurderer at der kan forekomme Dværgflagermus, Brun flagermus, Sydflagermus, Markfirben, Springfrø og Stor Vandsalamander i området. Arterne er Bilag IV-arter, der ifølge naturbeskyttelseslovens kap. 5 ikke må forstyrres forsætligt med skadelig virkning for arten eller bestanden, og yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Markfirben kan forekomme i området. Arten foretrækker sandede soleksponerede levesteder, eksempelvis markkanter, sten- og jorddiger og skovveje.

Flagermus yngler og overvintrer fortrinsvis i hule træer, og søger bl.a. føde over åbent terræn og langs skovbryn og levende hegn.

Springfrø og Stor Vandsalamander, der er til stede i hele området, yngler i småsøer og små vandhuller. Padderne forlader vandhullerne efter yngletiden, og opholder sig og overvintrer i områdets småskove, levende hegn og sten- og jorddiger.

Områdets mange småbiotoper: sten- og jorddiger, småskove, levende hegn og små udyrkede markarealer, er meget vigtige for agerlandets dyre- og planteliv. De fungerer som ledelinier, yngle-, raste- og overvintringssted for områdets bilag IV-arter.

Kommunen vurderer, at da der er tale om en fortsættelse af markdriften, vil småbiotopernes funktion være uændret. Den forestående drift af arealerne vil derfor ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for områdets bilag IV-arter.

2.3.3 Påvirkning af overfladevand

Beskrivelse af recipienter

Hele det ansøgte udspretningsareal afvander til Holckenhavn Fjord, der er en del af hovedvandopland Storebælt. En del af Storebælt er udpeget som det internationale naturbeskyttelsesområde nr. 116 "Centrale Storebælt og Vresen", som omfatter habitatområde 100 og fuglebeskyttelsesområde nr. 73. Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 100 er Marsvin og Rev.

Holckenhavn Fjord

Det ansøgte udspretningsareal afvander via Ørbæk og Vindinge Å til Holckenhavn Fjord, der har et opland på ca. 22.126 ha (221,3 km²). Ifølge basisanalysen² for hovedvandområdet Storebælt, som Holckenhavn Fjord er delopland til, udgør landbrugsarealer ca. 71 % af oplandsarealet. På baggrund af oplandets samlede arealanvendelse er det vurderet, at der er en samlet udvaskning af kvælstof fra oplandet på 352.721 kg N/år.

Dyretrykket i oplandet til Holckenhavn Fjord er faldet fra 12.597 DE i 2007 til 12.409 i 2011. Samlet set er der således sket et fald i antal dyreenheder på 5,6 %.

Oplandet til Holckenhavn Fjord	
Oplandsstørrelse	22.126 ha
Størrelse af dyrket areal i oplandet (71% dyrket areal)	15.709 ha
Størrelse af øvrige arealer	6.417 ha
Ansøgt areal i oplandet	134,4 ha

Antal DE i oplandet til Holckenhavn Fjord 2007-2011	
Antal DE 2007	12.597 DE
Antal DE 2008	12.485 DE
Antal DE 2009	12.389 DE
Antal DE 2010	12.409 DE
Antal DE 2011	11.886 DE
Udviklingen i antal DE i oplandet i perioden 2007-2011, jf. CHR-data	-5,6 %

N-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Dyrket areal, standardudvaskning	56,6 kg N/ha/år
Øvrige arealer, standardudvaskning	10,0 kg N/ha/år
Reduktionspotentiale (middel)	63%
Udledning i alt fra dyrket areal i oplandet	328.978 kg N/år
Udledning i alt fra øvrige arealer i oplandet	23.743 kg N/år
Udledning i alt fra oplandet	352.721 kg N/år

P-udvaskning til Holckenhavn Fjord	
Standardudvaskning, jf. hovedvandopland Storebælt.	0,433 kg P/ha/år
Udledning i alt fra oplandet	9.581 kg P/år
1 % af fosforudledning	96 kg P/år

Holckenhavn Fjord er et lavvandet nor med en vanddybde på under 2 meter og et begrænset vandskifte med Nyborg Fjord og Storebælt. Fjorden er stærkt næringsstofpåvirket og med periodevis iltsvind. Basisanalyse nr. 1.14 for hovedoplandet Storebælt viser at Holckenhavn Fjord vurderes at være overbelastet med næringsstoffer og er derfor sårbar over yderligere næringsstofftilførsel.

² Basisanalyse 1.14 – Storebælt

Det fremgår af såvel basisanalysen for Centrale Storebælt og Vresen som Miljøministeriets Vandplan for Hovedvandopland 1.14 Storebælt, at miljømålslovens miljømål "god tilstand" – bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet – ikke er opfyldt i området. Det vurderes, at en merbelastning med næringsstoffer af vandområderne vil være i strid med målsætningen for områderne. Opfyldelse af målsætningen forudsætter, at der fortsat sættes ind overfor den diffuse afstrømning af såvel kvælstof som fosfor fra landbruget i oplandet til søerne og fjorden. Det er Nyborg Kommunes vurdering, at udspretningsarealerne i oplandet til Holckenhavn Fjord, på baggrund af data vedrørende jordbundstype, jordens reduktionspotentiale og sårbarheden overfor tilførsel af næringsstoffer, er omfattet af nitratklasse 2. Dette betyder, at udspretningsarealerne i Nyborg Kommune i den aktuelle ansøgning er sat til at være omfattet af nitratklasse 2.

Da dyretrykket i oplandet til Holckenhavn Fjord i perioden 2007-2011 har været faldende er i det følgende ikke foretaget en vurdering af afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Der er derimod foretaget en vurdering af afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning i sig selv. Da Holckenhavn Fjord er et lukket bassin, der er meget sårbart overfor tilførsel af næringsstoffer, må udvaskningen af såvel kvælstof som fosfor fra den ansøgte produktion ikke udgøre mere end 1% af den samlede udledning.

Fosfor

Af ansøgningen fremgår, at udbringningsarealet er drænedede lerjorde af jordbundstypen JB5 og sandjorde med jordbundstype JB4. Der vandes ikke på arealerne.

Oversigt over udbringningsarealernes fordeling på fosforklasser.

Fosforklasse	Areal
Fosforklasse 0 (fosfortal <4 eller sandjord/udrænnet/afvander ikke til sårbart vandområde*)	68,2 ha
Fosforklasse 1 (fosfortal 4-6 og drænnet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	0,0 ha
Fosforklasse 2 (lavbundsjord og afvander til sårbart vandområde*)	0,0 ha
Fosforklasse 3 (fosfortal >6 og drænnet lerjord og afvander til sårbart vandområde*)	36,0 ha
I alt	104,2 ha

*Sårbare vandområder jf. "Kortværk pr. december 2006 over oplande til Natura 2000-områder, der er overbelastet med fosfor" fra Miljøstyrelsen

Beregningerne for fosfor er baseret på, at alle arealer er beliggende i oplande til fosforfølsomme recipienter. Da der ikke foreligger fosfortal for udbringningsarealet, er alle drænedede lerjordsarealer indplaceret i fosforklasse 3.

Med et husdyrtryk på 1,34 DE/ha tilføres ejede og forpagtede udspretningsarealer 20,2 kg P/ha/år.

Jf. ansøgningsskema nr. 31.068 fjernes der gennemsnitligt 20,2 kg P/ha/år med referencesædskiftet (S2/S4). Det vil sige, at der i dette scenarie ikke tilføres mere fosfor til udspretningsarealet end der fjernes med afgrøderne. Beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt med 59,5 kg fosfor/år.

Jf. ansøgningsskema nr. 31.091 fjernes der gennemsnitligt 18,6 kg P/ha/år med det valgte sædskifte (S6). Det vil sige, at der i dette scenarie tilføres 1,6 kg P/ha/år mere til udspretningsarealet end der fjernes med afgrøderne. Beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt med 0,6 kg fosfor/år.

Hele udspretningsarealet omfattet af denne godkendelse ligger som nævnt i et opland hvor dyretrykket er faldende og som afvander til et sårbart vandområde. Da husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau er overholdt for begge scenarier vurderes det, at udspretningen af husdyrgødning ikke vil give anledning til en væsentlig negativ påvirkning med fosfor af Holckenhavn Fjord, Nyborg Fjord eller af Storebælt.

Der skal derfor alene stilles vilkår om, at fosfortildelingen på de ansøgte udbringningsarealer højst må være 2111 kg P/år. Dokumentation for dette i form af mark- og gødningsplaner skal kunne forevises på forlangende.

Nitrat

I det følgende er der foretaget en vurdering af, om kvælstofoverskuddet i form af nitrat er problematisk i forhold til overflade- og grundvand.

Arealerne er som tidligere beskrevet ophævet til nitratklasse 2, da Nyborg kommune vurderer at arealerne afvander direkte til sårbart vandområde. Dette betyder, at der som et gennemsnit for arealerne, uden foranstaltninger til reducere af kvælstofudvaskningen til overfladevand, kun må udsprede 65 % af det fulde husdyrtryk.

I ansøgningsskemaet er beregningen for udvaskningen foretaget ved 1,34 DE/ha.

Jf. ansøgningsskema nr. 31.068 med sædskifte S2/S4 (8referencesædskiftet), samt udlægning 5% efterafgrøder ud over det generelle krav (14%) udgør udvaskningen maksimalt 43,6 kg N/ha/år. Vælges denne drift af arealerne betyder det som nævnt, at der i alt skal udlægges 19% efterafgrøder.

Jf. det fiktive ansøgningsskema nr. 31.091 med sædskifte S6 udgør udvaskningen maksimalt 41,3 kg N/ha/år. Der udlægges som nævnt ikke ekstra efterafgrøder i dette scenarie.

Beregningerne for udvaskningen har taget udgangspunkt i normtallene for 2010/2011 for N i organisk gødning.

Et tilsvarende plantebrug med anvendelse af kunstgødning ville have en udvaskning af nitrat på 43,4 kg N/ha/år.

Som det fremgår af nedenstående tabeller bidrager udvaskningen fra husdyrgødningen på udspretningsarealerne inden for oplandet, afhængigt af valg af sædskifte og udlægning af ekstra efterafgrøder som beskrevet i ovenstående, ikke væsentligt til den samlede N-udvaskning til Holckenhavn Fjord, idet den samlede årlige udvaskning af nitrat fra rodzonen som følge af udbringning af husdyrgødning er maksimalt 21 kg kvælstof/år, svarende til maksimalt 0,01% af den samlede N-påvirkning af vandområdet.

Oversigt over N-udvaskningsbidrag til Holckenhavn Fjord, jf. ansøgningsskema nr. 31.068

	Hjulbyvej 138
Opland	Holckenhavn Fjord
Oplandsstatus	Meget sårbar/Natura2000*
Reduktionspotentiale (gennemsnit)	63 %
Udbringningsareal	104,2 ha
Udvaskning fra rodzonen fra husdyrgødning	0,2 kg N/ha/år
Total udvaskning i oplandet	352.721 kg/år
Husdyrgødningens påvirkning af overfladevand	21 kg N/år
Husdyrgødningens kvælstofbidrag i oplandet	0,01 %

* Afvander til Centrale Storebælt og Vresen, Natura 2000 område

Oversigt over N-udvaskningsbidrag til Holckenhavn Fjord, jf. ansøgningsskema nr. 31.091

	Hjulbyvej 138
Opland	Holckenhavn Fjord
Oplandsstatus	Meget sårbar/Natura2000*
Reduktionspotentiale (gennemsnit)	63 %
Udbringningsareal	104,2 ha
Udvaskning fra rodzonen fra husdyrgødning	-2,1 kg N/ha/år
Total udvaskning i oplandet	352.721 kg/år
Husdyrgødningens påvirkning af overfladevand	-219 kg N/år
Husdyrgødningens kvælstofbidrag i oplandet	0 %

* Afvander til Centrale Storebælt og Vresen, Natura 2000 område

På baggrund af ovenstående beregninger m.v. og de i ansøgningen beskrevne tiltag til reduktion af kvælstofudvaskningen er det Nyborg Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af overfladevand i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Der skal derfor stilles vilkår om, at der maksimalt må tilføres 12.160 kg kvælstof/år i organisk gødning til udbringningsarealerne, og at der skal udlægges 5 % ekstra efterafgrøder ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav (14%), svarende til, at der i alt skal udlægges 19% efterafgrøder på de ansøgte 104,2 ha. Alternativt kan der på udspretningsarealet anvendes et frøavlssædskifte uden udlægning af ekstra efterafgrøder. Der skal derfor stilles vilkår om, at der på det ansøgte udspretningsareal skal anvendes et frøavlssædskifte svarende til sædskifte S6 med mindst 10% frøafgrøder. Dokumentation for dette i form af mark-, sædskifte- og gødningsplaner, skal kunne forevises ved tilsyn på forlangende.

2.3.4 Grundvand

Hovedparten af det ansøgte udspretningsareal ligger inden for område med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Kun ca. 16 ha ligger i områder med drikkevandsinteresser (OD). Ca. 13,5 ha af udspretningsarealerne ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder. Ingen dele af udbringningsarealet ligger inden for indvindingsopland til privat vandværk. Af ansøgningen fremgår, at driften af arealerne medfører, at der ikke vil ske forøget udvaskning af nitrat til grundvandet fra arealet indenfor de nitratfølsomme indvindingsområder.

Beliggenheden af udspretningsarealerne i forhold til grundvand fremgår af kortbilag 2.

Nærmeste private vandværk er Refsvindinge Vandværk. Mindste afstand fra udspretningsarealet til vandværket er ca. 1900 m. Der er ikke konstateret forhøjede nitratkoncentrationer i det oppumpede grundvand. Arealerne har i alle årene været dyrket med landbrugsargrøder og har i varierende omfang været anvendt til udspretning af husdyrgødning. Det er kommunens vurdering, at jordlagene yder en god beskyttelse af det underliggende grundvand. Da beregningerne for de anførte sædskifter m.v. og udspretning af 1,34 DE kvæggylle pr. ha ikke vil give anledning til forøget udvaskning af nitrat til grundvandet skal der ikke stilles særlige vilkår mht. kvælstofudvaskning ud over vilkårene i ovenstående afsnit 2.3.3.

3. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit er der foretaget en vurdering af, om driften af produktionen er baseret på den bedst tilgængelige teknik. I vurderingen er bl.a. indgået, hvorvidt omkostningen til etablering af en given BAT-teknologi er proportional med gevinsten for miljøet.

Grundlaget for dette afsnit er "Referencer til BAT-vurdering ved miljøgodkendelser", orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 2, 2006, som samtidig indeholder EU's "BAT reference documents" (BREFs) og Miljøstyrelsens BAT-Standardvilkår³.

Der er i ansøgningen oplyst/redegjort for følgende:

Management

- *Gødningsplan*
- *Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af husdyrgødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.*

Udbringning af husdyrgødning

- *Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer. Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.*
- *Gyllen udbringes med slangeudlægger. På sort jord og fodergræsarealer nedfældes gyllen eller den udbringes med en teknik, der har tilsvarende lav ammoniakfordampning. Der køres aldrig på vandmættet eller oversvømmet areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 meter bræmmer til vandløbene. Udbringning af husdyrgødning sker normalt kun på hverdage. Hvis der udbringes husdyrgødning på lørdage samt søn- og helligdage vil dette ikke ske på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområde samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.*

³ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Miljøstyrelsen, maj 2011

- *Ansøger anvender den mest optimale form for udbringningsteknik, og vil udbringe husdyrgødningen i de afgrøder, der udnytter næringsstofferne bedst muligt.*
- *Ligeledes tilstræbes det, at husdyrgødningen udbringes under de mest optimale vejrforhold, således at fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.*

Ud fra de kriterier, der er beskrevet i forbindelse med fortolkningen af husdyrbrugslovens regler for area-
ler, der godkendes efter § 16, samt de gældende BAT-standardvilkår for udbringning af husdyrgødning
vurderes det, at ovennævnte tiltag lever op til kravet om anvendelse af BAT.

4. Offentlighed

17. januar 2013

Foretaget partshøring af ejeren af forpagtet areal. Denne er: Kirsten Jeppesen
Ellebækgårdsvej 13A, 5800 Nyborg

17. januar 2013

Udkast sendt i høring hos ansøger og dennes konsulent.

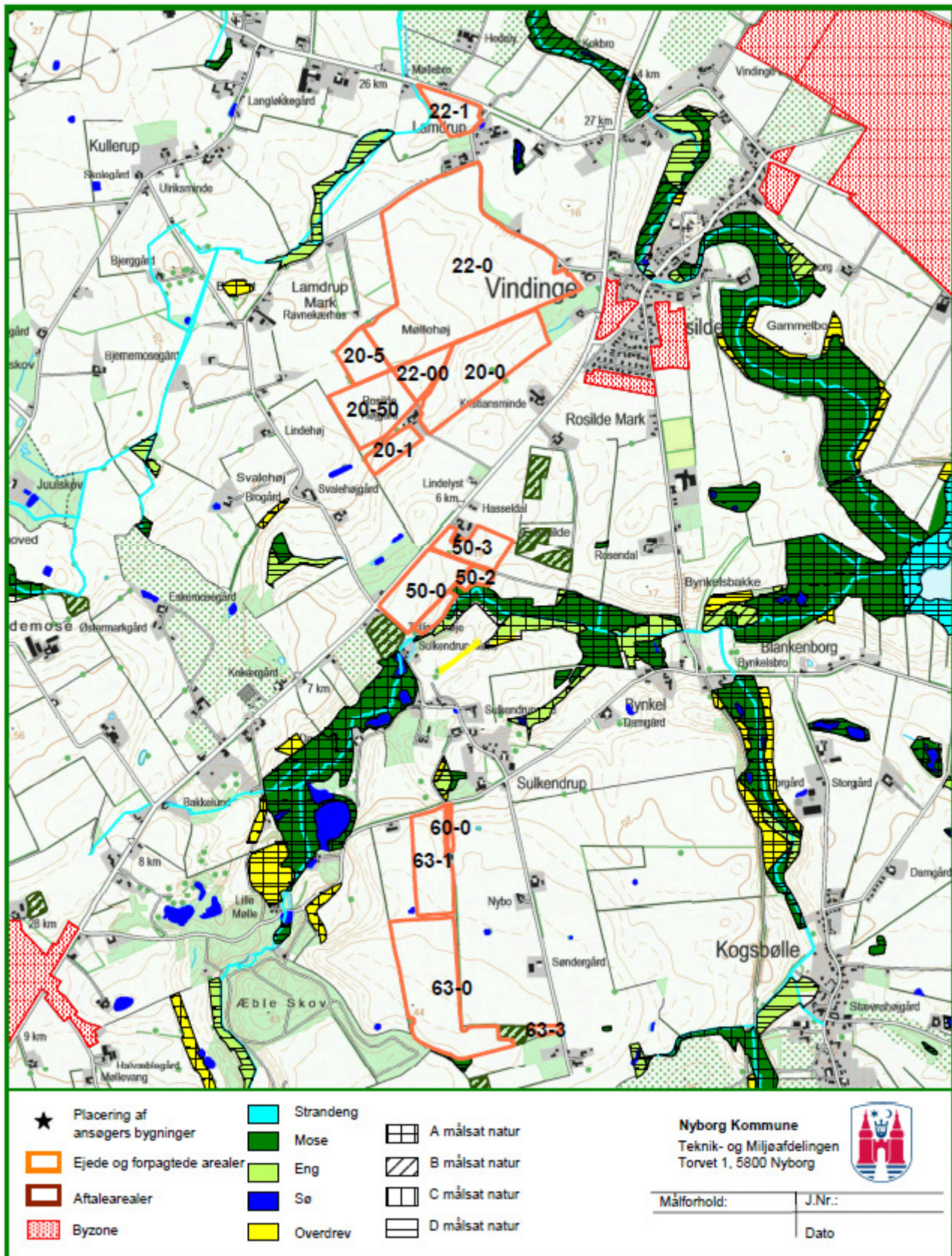
Der er ikke indkommet bemærkninger i forbindelse med partshøringen. Der indkom en enkelt bemærk-
ning til udkastet.

5. Samlet vurdering

Samlet set vurderer Nyborg Kommune, at når godkendelsens vilkår overholdes, har ansøgeren truffet de
nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste
tilgængelige teknik, og at arealerne kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som
er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Nyborg Kommune vurderer, at udbringning husdyrgødning
kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er
defineret i husdyrbrugsloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder
eller levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

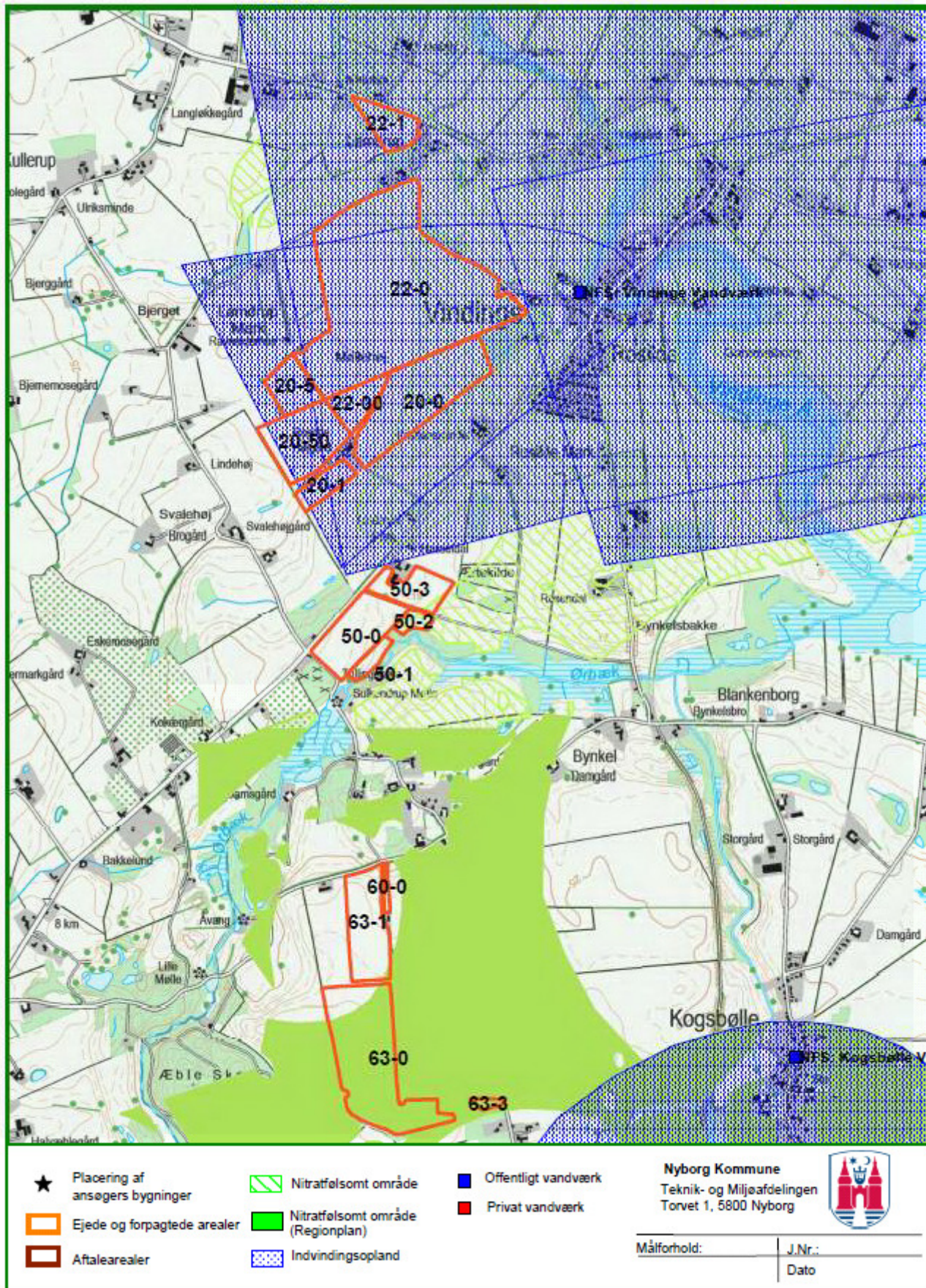
Kortbilag 1 - Natur

Kortbilag 2 – Grundvand

Torvet 1
5800 Nyborg kommune
www.nyborg.dk
